

Στη μέγγενη ύφεσης και χρέους

Αρνητική ανάπτυξη 0,9% και έλλειμμα 5,1% του ΑΕΠ, προβλέπει η Κομισιόν για την Ελλάδα

Του ΣΩΤΗΡΗ ΝΙΚΑ

Σε αναθεώρηση των προβλέψεων για τα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, ταυτόχρονα με την ανακοίνωση των νέων μέτρων που θα λάβει για την τόνωση των εσόδων, θα προχωρήσει τον Ιούνιο ο υπουργός Οικονομίας κ. Γ. Παπαθανασίου. Χθες, η Κομισιόν ανακοίνωσε ότι η ύφεση θα «χτυπήσει» και την Ελλάδα φέτος για πρώτη φορά από το 1993 (συρρικνωση του ΑΕΠ κατά 0,9% το 2009 και αύξησή του μόλις κατά 0,1% το 2010), ενώ το έλλειμμα όχι μόνο δεν θα μειωθεί το 2009 και το 2010 αλλά θα αυξηθεί περαιτέρω (στο 5,1% και 5,7% του ΑΕΠ, αντίστοιχα). Παράλληλα, το δημόσιο χρέος θα εκτοξευτεί σε υψηλότερα του 100% του ΑΕΠ επίπεδα, η ανεργία θα ξεπεράσει το 9% - ποσοστό που μεταφράζεται σε περισσότερους από 99.000 νέους άνεργους εντός της διετίας - και η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας θα υποχωρήσει εκ νέου.

Για άλλη μια φορά ο αρμόδιος κοινοτικός επίτροπος για τις οικονομικές και νομισματικές υποθέσεις κ. Χοακίν Αλμουνιά, κάλεσε χθες την Ελλάδα να μειώσει το έλλειμμα της κάτω από το όριο του 3% του ΑΕΠ της, μέχρι το τέλος του 2010. Αυτό, μεταφράζεται στη λήψη μέτρων ύψους περίπου 5,5 δισ. ευρώ, αν και όπως ο ίδιος δήλωσε, τον Οκτώβριο η Επιτροπή θα εξετάσει τα μέτρα της ελληνικής κυβέρνησης και ενδεχομένως να δώσει μια μικρή παράταση για τον περιορισμό του ελλείμματος.

Πάντως, τον Ιούνιο ο κ. Παπαθανασίου θα προχωρήσει στη λήψη νέων μέτρων για να μειώ-

σει το έλλειμμα και παράλληλα, θα προσαρμόσει -προς το χειρότερο- τις εκτιμήσεις για την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2009, στα επίπεδα που αναγράφονται στο εναλλακτικό σενάριο του Προγράμματος Σταθερότητας και Ανάπτυξης (ΠΣΑ). Αλλωστε, ο υπουργός επανέλαβε χθες από τις Βρυξέλλες όπου βρίσκεται για τις συνεδριάσεις των συμβουλίων υπουργών Οικονομίας της Ευρωζώνης (Eurogroup) και της

Το δημόσιο χρέος θα εκτοξευτεί σε υψηλότερα του 100% του ΑΕΠ επίπεδα, η ανεργία θα ξεπεράσει το 9%, δηλαδή περισσότεροι από 99.000 νέοι άνεργοι στη διετία.

Ευρώπης (Ecofin), ότι «η Κυβέρνηση θα αξιολογήσει τον Ιούνιο την πορεία της οικονομίας και αν χρειασθεί θα προχωρήσει στις αναγκαίες προσαρμογές, προκειμένου να υλοποιηθούν οι στόχοι που έχουν τεθεί».

Τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Κομισιόν με τις εαρινές της προβλέψεις για την Ελλάδα, είναι απογοητευτικά. Εκτός από την ύφεση και τον νέο εκτροχιασμό του ελλείμματος, θεωρεί ότι και το δημόσιο χρέος θα ακολουθήσει ανοδική πορεία (στο 103,4% του ΑΕΠ φέτος και στο 108% του ΑΕΠ του χρόνου), με αποτέλεσμα το Δημόσιο να συνεχίσει να πλη-

ρώνει ακριβά για να δανειζεται. Επίσης, δεν αποκλείει και νέα αύξηση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ, στο πλαίσιο των μέτρων για την ενίσχυση της ρευστότητας της οικονομίας.

Η ιδιωτική κατανάλωση το 2009 αναμένεται να επιβραδυνθεί σημαντικά (0,4% από 2,2% πέρυσι) και η δημόσια κατανάλωση να μειωθεί στο 1,9% από 3,2% το 2008. Το 2010, η μεν ιδιωτική κατανάλωση θα διαμορφωθεί στο 0,5%, η δε δημόσια θα παραμείνει στο 1,9%. Συνολικά, η εγχώρια ζήτηση θα έχει αρνητική συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ το 2009, οι εισαγωγές θα μειωθούν (6%), ενώ σημαντική θα είναι και η πτώση των εξαγωγών (7,3%).

Σύμφωνα με τον υπουργό η διαφορά πρόβλεψης για τον ρυθμό ανάπτυξης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Ελλάδας «εξηγεί και τις διαφορές των προβλέψεων για το δημοσιονομικό έλλειμμα και το δημόσιο χρέος». Ωστόσο, η Κομισιόν επισημαίνει ότι τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση για τη μείωση του ελλείμματος έχουν δημοσιονομική επίπτωση μόλις 0,5% του ΑΕΠ, ενώ το μισό του ποσοστού αυτού έχει προσωρινό χαρακτήρα και δεν διορθώνει μόνιμα το πρόβλημα.

Παράλληλα, τα έσοδα θα αυξηθούν μόνο κατά 1% του ΑΕΠ. Στο σκέλος των δαπανών η Ευρωπαϊκή Επιτροπή είναι επικριτική σχετικά με τα μέτρα που έχει λάβει η κυβέρνηση, αφού επισημαίνει ότι «η ελληνική κυβέρνηση δεν έχει υιοθετήσει ένα βραχυπρόθεσμο πακέτο κινήτρων ενίσχυσης της πραγματικής οικονομίας, με τις συνολικές δαπάνες του προϋπολογισμού να πα-

Αναθεωρήσεις προβλέψεων Κομισιόν για Ελλάδα

Η 5η αναθεώρηση σε 18 μήνες

	Μάιος	Ιανουάριος	Π.Σ.Α.	
			A	B
Ανάπτυξη				
2008	2,9%	2,9%	3,0%	3,0%
2009	-0,9%	0,2%	1,1%	0,5%
2010	0,1%	0,7%	1,6%	1,3%
2011			2,3%	1,8%
Έλλειμμα				
2008	5,0%	3,4%	3,7%	
2009	5,1%	3,7%	3,7%	
2010	5,7%	4,2%	3,2%	
2011			2,6%	
Χρέος				
2008	97,6%	94,0%	94,6%	94,6%
2009	103,4%	96,2%	96,3%	97,2%
2010	108,0%	98,4%	96,1%	97,6%
2011			94,7%	96,9%
Ανεργία				
2008	7,7%	8,3%	7,5%	
2009	9,1%	9,0%	8,0%	
2010	9,7%	9,4%	8,0%	

ΠΣΑ: Πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης. A: πρώτο σενάριο B: εναλλακτικό σενάριο

Εαρινές προβλέψεις Κομισιόν για την ελληνική οικονομία

	2007	2008	2009	2010
Ρυθμός ανάπτυξης (%)	4,0	2,9	-0,9	0,1
Πληθωρισμός (%)	3,0	4,2	1,8	2,3
Ποσοστό ανεργίας (%)	8,3	7,7	9,1	9,7
Δημοσιονομικό έλλειμμα (% ΑΕΠ)	-3,6	-5,0	-5,1	-5,7
Έλλειμμα ισοζυγίου (% ΑΕΠ)	-14,0	-12,7	-11,5	-11,9
Δημόσιο χρέος (% ΑΕΠ)	94,8	97,6	103,4	108

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (4/5/2009)

ραμένουν περίπου στο επίπεδο του προηγούμενου έτους».

Στο μέτωπο της ανεργίας, η Κομισιόν θεωρεί ότι το 2009 θα αυξηθεί στο 9,1% και το 2010 στο 9,7%. Δηλαδή, θα υπάρξουν 69.310 νέοι άνεργοι φέτος και 29.704 νέοι άνεργοι το 2010. Συνολικά στη διετία 2009-2010, οι νέοι άνεργοι θα ανέλθουν στους 99.014. Το έλλειμμα τρεχουσών

συναλλαγών θα περιοριστεί φέτος στο 11,5% του ΑΕΠ και θα αυξηθεί το 2010 στο 11,9% του ΑΕΠ, ενώ θεωρεί ότι η ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας θα επιδεινωθεί περαιτέρω, με δεδομένο ότι οι ονομαστικοί μισθοί στον ιδιωτικό τομέα θα αυξηθούν ταχύτερα από την παραγωγικότητα, ζητώντας ουσιαστικά χαμηλές ή και μηδενικές αυξήσεις.

Προβλέψεις για την Ευρωζώνη

Ετήσιες μεταβολές (%)*

	Εαρινές προβλέψεις 2009			Διαφορά σε σχέση με τις προβλέψεις Ιαν. 2009	
	2008	2009	2010	2009	2010
Ανάπτυξη	0,8	-4	-0,1	-2,1	-0,5
Ιδιωτική κατανάλωση	0,5	-0,9	-0,3	-0,8	-0,6
Δημόσια κατανάλωση	2	2	1,7	0,4	0,5
Επενδύσεις	0	-10,4	-2,7	-4,9	-2
Απασχόληση	0,7	-2,6	-1,5	-1	-0,8
Ποσοστό ανεργίας (%)	7,5	9,9	11,5	0,6	1,3
Πληθωρισμός	2,1	0,4	1,2	-0,6	-0,6
Δημοσιονομικό έλλειμμα (% ΑΕΠ)	-0,6	-5,3	-6,5	-1,3	-2,1
Δημόσιο χρέος (% ΑΕΠ)	66	77,7	88,8	5	8
Έλλειμμα ισοζυγίου (% ΑΕΠ)	0,4	-1,2	-1,3	-0,5	-0,6

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (4/5/2009)

*Εκτός αν ορίζονται διαφορετικά

Δέκα μέτρα για αύξηση εσόδων

Μέτρα για τη στήριξη του προϋπολογισμού εξετάζει η κυβέρνηση, με στόχο την εξυγίανση των δημοσιονομικών μεγεθών. Αυτά αναμένεται να ανακοινωθούν στα μέσα Ιουνίου και θα επιβαρύνουν το σύνολο των φορολογουμένων εφόσον αποφασισθεί η αύξηση των Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης. Η κακή πορεία των δημοσίων εσόδων στο πρώτο τρίμηνο του έτους θα οδηγήσει την κυβέρνηση στη λήψη σκληρότερων μέτρων, με στόχο την τόνωση του προϋπολογισμού. Στο α' τρίμηνο τα έσοδα του προϋπολογισμού αυξάνονται με ρυθμό 6%-6,5% έναντι στόχου 13,2%.

Μεταξύ των μέτρων που εξετάζονται είναι:

1. Αύξηση κατά 25%-50% των τελών κυκλοφορίας.

2. Σταδιακή αύξηση των ειδικών φόρων κατανάλωσης των καυσίμων 20%-30%. Αναμένεται να επιβληθεί σε δύο ή τρεις εξαμηνιαίες δόσεις, η πρώτη εκ των οποίων την 1η Ιουλίου 2009.

3. Αυξήσεις στους ειδικούς φόρους κατανάλωσης των αλκοολούχων ποτών (10%-20%) και των καπνικών προϊόντων.

4. Αύξηση των τελών κινητής τηλεφωνίας.

5. Αύξηση των συντελεστών των εισοδημάτων που φορολογούνται αυτοτελώς. Για τα εισοδήματα του 2009 που θα φορολογηθούν το 2010 εξετάζεται η αύξηση των συντελεστών των αυτοτελώς φορολογούμενων εισοδημάτων με στόχο την άντληση επιπλέον εσόδων και την ίση φορολογική μεταχείριση των πολιτών. Σε ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων θα αυξηθεί ο φορολογικός συντελεστής, ενώ σε άλλες τα εισοδήματα θα σταματήσουν να φορολογούνται αυτοτελώς και θα υπαχθούν στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος.

6. Επιβολή φόρου 10%-30% επί της αντικειμενικής αξίας των ημιυπαίθριων χώρων. Από το μέτρο αυτό αναμένονται έσοδα 1,5 δισ. και στην καλύτερη περίπτωση τα 4 δισ. ευρώ.

7. Απόδοση τίτλων ιδιοκτησίας σε 200.000 οικογένειες που κατέχουν δημόσια κτήματα.

8. Νομιμοποίηση των ψυχαγωγικών τεχνικών ηλεκτρονικών παιχνιδιών σε αμιγή καταστήματα, τα οποία θα πρέπει να έχουν λάβει σχετική άδεια από τον αρμόδιο δήμο.

9. Αύξηση των Μοναδικών Συντελεστών Καθαρού Κέρδους.

10. Ρύθμιση θεμάτων που αφορούν τα καταπατημένα δημόσια κτήματα.

Τα μέτρα αναμένεται να ανακοινωθούν στα μέσα Ιουνίου και θα επιβαρύνουν το σύνολο των φορολογουμένων.

Συρρίκνωση ΑΕΠ και εκρηκτική αύξηση της ανεργίας στην Ε.Ε.

Του ανταποκριτή μας στις ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

ΣΕ ΝΕΑ δραματική επιδείνωση των προβλέψεων της για την πορεία της ευρωπαϊκής οικονομίας προχώρησε χθες, όπως αναμενόταν, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σημειώνοντας όμως ότι ήδη υπάρχουν κάποιες πρώτες ενδείξεις μελλοντικής ανάκαμψης, την οποία οι Βρυξέλλες τοποθετούν τώρα στο δεύτερο εξάμηνο του 2010, όταν ήδη θα έχουν χαθεί σχεδόν 10 εκατ. θέσεις εργασίας.

Συνοπτικά, οι εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής φέρουν τον ρυθμό ανάπτυξης να βυθίζεται στο -4% εφέτος, με την ανεργία να φθάνει το 9,4% με τους άεργους πανευρωπαϊκά να αγγίζουν τα δέκα εκατομμύρια.

Κατά την Επιτροπή αυτό είναι το ναδίρ της κρίσης, καθώς αν το 2010 θα είναι και αυτό έτος ύφεσης, η έντασή της θα είναι κάπως μικρότερη και ο ρυθμός ανάπτυξης θα διαμορφωθεί οριακά αρνητικά στο -0,1%. Ωστόσο, η ανεργία θα συνεχίσει να επιδεινώνεται περνώντας στο 10,9% ή 11,5 εκατομμύρια ανέργους.

Ο επίτροπος Οικονομικών Χοακίν Αλμουνία αρνήθηκε κάθε διάθεση αισιοδοξίας. Επεσήμανε όμως ότι υπάρχουν ορισμένες θετικές ενδείξεις, όπως η πορεία των χρηματιστηρίων και, κυρίως, οι βελτιωμένοι δείκτες επιχειρηματικής εμπιστοσύνης και οικονομικού κλίματος. Τα δημοσιονομικά όχι μόνο της Ελλάδας αλλά των περισσότερων κρατών-μελών παραμένουν σε οικτρή κατάσταση, με το έλλειμμα της Ζώνης του Ευρώ να προβλέπεται ότι θα φθάσει το -5,3% εφέτος και το -6,5% ή το υπερδιπλάσιο του συμβατικού ορίου του 3% του ΑΕΠ το 2010, το δε χρέος θα διαμορφωθεί σε 77,7% του ΑΕΠ εφέτος και 83,8% του χρόνου, επίσης πολύ άνω του ορίου του 60%.

Στη χειρότερη θέση όλων οι τέως «τιγρεις» της Ιρλανδίας με έλλειμμα 15% και ανεργία στο 16% το 2010, μετά από πτώση του ρυθμού ανάπτυξης στο -9% και των επενδύσεων στο -20% εφέτος, ενώ στην Ισπανία η ανεργία επανέρχεται στο 20% και η μόνη χώρα της Ζώνης του Ευρώ που διατηρεί εφέτος θετικό ρυθμό ανάπτυξης είναι ως φαίνεται η Κύπρος με 0,3%.

Κριτική από την αντιπολίτευση

ΕΝΤΟΝΗ ήταν η κριτική σύσσωμης της αντιπολίτευσης για την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης, μετά την ανακοίνωση των εαρινών προβλέψεων της Κομισιόν. Ο πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ, κ. Γ. Παπανδρέου, υποστήριξε ότι «τα κακά ματτά από τις Βρυξέλλες στηλιτεύουν την κακοδιαχείριση των οικονομικών της χώρας την τελευταία πενταετία και δικαιολογούν το ερώτημα του λαού "πού πήγαν τα λεφτά;" ενώ η πολιτική εκπρόσωπος του ΠΑΣΟΚ για θέματα Οικονομίας, κ. Λούκα Κατσέλη, ανέφερε πως οι προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «αποδεικνύουν ότι τα αλλοπρόσβαλα και αλληλοαναιρούμενα μέτρα που έχει μέχρι σήμερα πάρει η κυβέρνηση βυθίζουν τον τόπο και τους πολίτες ακόμα περισσότερο στα χρέη και την ύφεση».

Από την πλευρά του το ΚΚΕ υποστήριξε ότι οι κυβερνήσεις της Ε.Ε. «τροφοδοτούν

με εκατοντάδες δισεκατομμύρια το κεφάλαιο και επιχειρούν να λάβουν νέα χειρότερα αντεργατικά μέτρα, με στόχο να φορτώσουν τις συνέπειες της κρίσης στους λαούς». Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΣΥΡΙΖΑ, κ. Π. Λαφαζάνης, δήλωσε ότι οι προβλέψεις της Κομισιόν καταδεικνύουν «οικονομική, κοινωνική και δημοσιονομική κατάρρευση της χώρας και παταγώδη αποτυχία της κυβερνητικής πολιτικής αλλά και του συναινετικού δικομματικού οικονομικού μοντέλου», ενώ ζήτησε την κατάργηση του Συμφώνου Σταθερότητας.

Ο εκπρόσωπος Τύπου του ΛΑΟΣ, κ. Κ. Βελόπουλος, σχολίασε ότι «το έλλειμμα σοβαρής οικονομικής πολιτικής, το έλλειμμα σοβαρού πολιτικού λόγου και προτάσεων με τη μη ύπαρξη ελλείμματος στη σκανδαλογολία, οδηγούν την Ελλάδα στην οικονομική αποτυχία».